

بازار ایرانی - ۱۵ آگستوس ۱۹۲۷

جلد : ۸

دردیجی سنه - نومرو ۹۲

اداره خانه :

باب عالی جاده سنده اقدام

پوردی یاننده کی بناده

خصوصی دائره

صاحب و مدیری

محمد مسیح

مجله علمی

آبونه شرائطی : سنه لکی ۲۵۰

آلتی آیلغی ۱۲۵ ، فوق العاده

نسخه لرایچون ۳۰۰ و ۵۰۰

غروشدور .

مجموعه مزهیتنتجه طبعی تنسیب

ایدله یین اثرلر اعاده ایدلر .

هر آیهک برنجی دارنه بشجی کونلری هیفار ، علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صرئی مجموعدر .

❖ فلسفه ❖

نیرنک «زردشک ویرکاری» آلی ارنر

زردشت، عوامک حاله خبرتله باقدندن
صوگرا شو سوزلری سویله دی:
انسان، حیوان ایله فوق البشر آراسنده
کدریش بر خلط - بر اوچوروم اوزرنده
کدریش بر خلطدر.

تهلکلی بر کیش، تهلکلی بر سفر،
تهلکلی بر کیری باقیش، برتردد و توقف!
انسان، برهدف دکل، بر کوپرو
اولدینی ایچون بویوکر: سهویله چک یکنه
خاصه یده محو اولمغه محکوم برکچیدالماسی.
یاشاماسنی ییلنلری دکل، بن، حووالماسنی
ییلنلری سهوهرم، چونکه محو اولانلر،
قارشی طرفه کچرل. [۱]

بن، بویوک استخفافکاری سهوهرم،
چونکه او بویوک بر حرمتکارد و قارشی
یا قیله دوغرو اوچان بر حسرت اوق.

بن، محو اولمق و قوربان کینمک ایچون
اسبانی اوزاق ییلدیزلر آراسنده آرامغه حاجت
کوره ییلنلری سهوهرم: تمکیر، بنم سو دکریم،
«فوق البشر» دنیای فتح ایتک ایچون
کندیلرینی دنیایه قوربان ورنلردر.

بن، ادراک ایتک ایچون یاشانی سهوهرم:
ایلریده «فوق البشر» که میدانه که ییلیمه سی
ایچون ادراک سوداسنی تعقیب ایدر، قوربان
اولمغه حاضر در.

بن، چالیشانی و ایجاد ایدنی سهوهرم:
«فوق البشر» که اوینی ییار، طوبرانی،
حیوانی، نباتی «فوق البشر» ایچون تیشدیریر،
یعنی قوربان اولمغه حاضر در.

بن، فضیلتی سهوهری سهوهرم، چونکه
فضیلت دیدیم، قوربان کیشکی آرزو ایتک
دیمکدر، حسرت قوتیله قارشی یا قیله
فیرلایان بر اوقدر.

بن، روحنی صوگ داملاسنه قادار فضیلتنه
ویرنه، بویله جه فضیلتی ایله یکوچود اولانی
سهوهرم: روحدر، کوپرونی کچر.

[۲] قارشی طرفه، یعنی «فوق البشر».

بن، فضیلتندن بر ایشلا و بر فاجمه
یابانی سهوهرم: فضیلتی ایچون هم یاشامق
هم اولمک ایستر.

بن، فضیلتی تک اولانلری سهوهرم: بر
تک فضیلت ایکی فضیلتدن زیاده در. چونکه
بر دوکوم اولور قایلر و صاحبی محو
سوررکدر.

بن، کوکافی غنی غنی داغیدانی، تشکر
قبول ایتیه یی و تشکر ایتیه سنی ییلیمه یی
سهوهرم: کندینی صاقینماز، قوربان ایدر.
بن، طالعک لطفی قارشینده اونانوب
صیقیلانی سهوهرم: «عجبا بو او بونده
میز قجیلقی ایتیم؟» در، چونکه قوربان
اولمق ایستر.

بن، آلتون سوزلره جهادینی تیشیر
ایدنی و داءا وعدندن فضله سنی طونانی
سهوهرم: چونکه قوربان اولمق ایستر.
بن، برستش ایتدیک معبودینی قیر باچله
یوله کتیره نی سهوهرم: چونکه معبودنیک
غضبی اونی محو ایدمکدر.

بن، کیمشلی خلاص ایدنی و کله چکرک
ورودینه مشروع سیدلار ایدانی سهوهرم: [۳]
محو اولمق کوزینه آلمش دیمکدر.

بن، کوچوک بر ماجرا یوزندن بیلله
محو اولماق قادار کوچکی درین اولانی سهوهرم:
مع المعنویه کوپرونی کچر.

بن، بشریت اوزرنده کی قارا بولولندن
آغیر داملاز کی دانه دانه آشاغی اینه نلری
سهوهرم: ییلدیزیمی تیشیر ایدر و قوربان
کیدرلر

باقکر بکا، بنده بولولندن دوشمش
آغیر برداملا، بنده ییلدیزیمی تیشیر
ایدنلردن بریم: ییلدیزیمک کندی ایسه
«فوق البشر» در.

مترجمی

دردنخر صفیه سامی

[۱] اجدادندن وارث اولدینی عایدکی،
حیوانی ادراک ایله نغسده تافه غیرت ایدنی
ویسواینی چوچوقلرینه ارثا نقل ایدمک ایچون
اونلرک دنیایه کیشلرینه مشروع اسباب حاضرلایان.
د. س. س.

«دربیات» ده اصطلاح سئرسی

و نظیر و لک و مفکوره جیلکده دوغورودن

دوغوریه علاقه دار اولان «تربیه فنی» ایله
اونلرک استناد ایتدیک «روحیات» علمی بزده،
مشروطیتک اعلانندن اچمه بر مدت صوگرا
انتشاره باشلادی. اونلر ایچین عمری
هنوز چوق قیصه در. وینه اونلر ایچین
هنوز، بوتون معناسیله، تأسس ایتش بر علم
عدا لونه ماز. چونکه بر علمک بر جامعه ده
تأسس ایچین معین و تنسیق ایدلش اصطلاحلاری
اولمالیدر. اصطلاحلاری تأسس ایتیم بر علم،
لسانی اولمالان بر ملت کی، حتی تصور
بیلله ایدله م.

ملی شعورینه مالک اولمالان اجدادیمزک
یعنی عثمانی تورکریکک لسانی ده بالضروره
ملی بر سجه یه مالک اولمالیقندن، برالسنه
خلیطه سی کی، بالخاصه علمیانده عرب،
ادیبانه عجم لسانلرینی تشک و دوران محوری
اتخاذ ایتش، و کندی روحندن اوکا پک
آزموجودیت شمه سی علاوه ایله ییلیمشدی.
دیکرلرندن کله استعاره ایتیم هیچ بر
ملی لسان موجود اولمادی کی، دیکر لسانلرک
تصرف و تصرفاته منفاد اولان برملی لسانده
موجود دیکدر.

عثمانی تورکجه سی عربک و عجمک یالکز
کله لرینی استعاره ایتمکله اکتفا ایتیمش،
اونلرک لسان قاعده لرینی ده اقتباس ایله مشدی.

فقط نه چاره که، هرذی حیات موجوده،
حیانه اجداد میراثی ایله باشلار. ملی شعورنیک
موجودیتی صداسنی قلبنده طاشیان بوکونکی
جمهوریت تورکی اونی تبلیغ و افاده ایدمک
برالسنه هنوز مالک دیکدر؛ فقط اوله جقدر.
ملتلی اداره ایدن قانونلری، تشریعی
مجلسلرک یالما یوب آتخاق اونلری کشف
ایتدکاری کی، لسانلری ده یایان آفاده میلر
دیکدر. قانونده لسانی ده، آتخاق و آتخاق
ملتلر کندیلری یاپارلر. تشریعی مجلسلر،
و انجمن دانش، لر یالکز اونلری تنظیم
و تنسیق ایدرلر.

طبقی بونک کی علمی اصطلاحلاری
یالاندر ده اصطلاح انجمنلری دیکدر، او علمک

سالکری و علملریدر . انجمنلر آتجاق او عالم و سالکرلر میل و ورغبت ایتدکاری اصطلاحلری تنظیم و تثبیت ایدرلر . ذاتاً موجود و متداول اولان قاعدلرک بوصورله استقراری تائین ایدرلر . اجتماعی حادثلری اداره ایدن قانونلر تشریری مجلسلر طرفندن ، لسان حادثلری اداره ایدن قاعدهلرده آفاده میلرجه کشف و تثبیت و نشر و اعلان ایدلرکدن صورکراصل مطالع اولورسه ، اصطلاح انجمنلرنجه تقریر و تثبیت اولونان اصطلاحلرکده آرتیق مطاع اولماسی لازم کایر .

سابق بر قانونک آتجاق لاحق قانونله فسخنه امکان اولدینی کی ، برانجمن قرارینه . مقارن اولان براصطلاحلرکده تبدیلی ، ینه صولک برانجمنک قرارینه اقتران ایتیمک مجبوردر . عکسی حال یامونارشی ویا آناارشی اولور . روحیات و تربیه علموفی بزده یکی انتشاره باشلادی . زمان بالطبع زده بونلرک عالمی ده یوقدی . اجنبی منبعلرندن استفاده ایتیمک مجبوریتنده ایدلر . بوعلملرله مناسبت تائیس ایدن ، و آژ جوق براجنبی لساننه واقف اولانلر ، کندی ظن و آرزولرینه کوره هر اصطلاحه قارشی موجود و مستعمل لساندن بر مقابل بولدی . آرزولرده محنت ، و بونلر آراستنده موافق شرط اولمادیلندن پک آژ برزمانده اصطلاحلرده بر هرچ مرجک ظهورینه شاهد اولدق . بوکا چاره ساز اوله یسلمک قصدیه اوزمانکی معارف نظارتی صرف تربیه و روحیاتک احداث ایتدیک بو ضرورتلر بر اصطلاح انجمنی نه تشکیل ایتدی . بوانجمن ، بوباید صلاحیت صاحبی بر جوق ذواتی جامع اوله رق بر خیلی مساعی صرف ایتدی . انجمن ، مساعیسی ممکن مرتبه سرعتله ثمره دار ایتک ایچین Goblot نلک « فلسفه لغتچیمی = philosophique vocabulaire » نلک کندیته رهبر اتخاذ ایدمک ۱۳۳۰ سنه سننده بر رساله نشر ایلدی . بو رساله مذکور لغتچیه نلک ترجمه سی دیکلدر . یالکز اوراده موجود اصطلاحلرک سادمهجه تورکیه مقابللری احتوا ایدن رکالر جدولی ایدی . ایشته بو کله ر جدولی صلاحیت صاحبی بر انجمن طرفندن نشر و اعلان بیلدیک ایچین مطاع اولماسی اقتضا ایدری .

اعتراف ایتک لازم کایرک (جمهوریت) ک (اکثریته اقیاد) دستوریه هنوز لازم اولدینی کی الفت ایتش اولمادیلغز ایچین ، صلاحیت صاحبی برانجمن طرفندن نشر و اعلان ایدیلر ، و بوندن دولای مطاع اولماسی لازم کن او رساله . یرینه دیکری قونولمادن ، یعنی دیکر برانجمن طرفندن فسخ و ایطال ایدیلهدن - اونونولدی . دیمک ک اسکی آناارشی ینه حاکمانه بر وضع آلدی . بوکونده هرکس بو علمی اصطلاحلری کندی آرزوسی وجهله قوللانونب دورمه قددر .

وطنپرورلک و مفکوره جیلکله دوعرودن دوعرویه علاقه دار اولدیفنی ادعا ایتدیمک تربیه قتی و روحیات علمنک مابه القوامی اولان اصطلاحاتی بو آناارشی ایچنده برافه نلک جمهوریت معارفی ایچین تجویزی قابل اولماق لازم کایر . هرکون یکی یکی ، و جوق قیمتلی اثرلر ایله علمی کتبخانه مزای تویش ایتک صورتیه یوکسک موجودیتی اثبات ایتیمک اولان معارف و کالتندن بونی بحق طلب و استرحام ایتک ضرورتنده یز . چونکه علمی کتبخانه یی کوندن کونه ، مزاید رنستبله ، تربین ایدن بو اثرلرک قتی حارر اولماسی و اوقیتی محافظه انجمنی ، امتیله ادعا ایدیله یلیرک ، اصطلاحلرک و ثوق و استقراریته نایمدر . یوقه ، بوخصوصده مصروف اولان مادی و معنوی فدا کارلقلرک هدر اولماسی احتمالی واردر .

ادعای ، هر دلو یا کاش تلقیلردن سیانت ایچین برایی مثال ایله اثبات ایتلی یم : انجمنجه (حاسه) کله سیله نقل ایدیلن (sens) کله سنی مثلاً ابراهیم علاءالدین و محمد امین بکلر (حسن) ، نعم بک (عقل) کله رله ترجمه ایدیورلر . ابراهیم علاءالدین بک (sens kinesthésique حاسه حرکیه) یی (حسن حرکی) ؛ و محمد امین بک (حاسه باطنیه) دیمک اولان و (شعور Conscience) ک مترادفی بولونان (sens intime) . (حسن باطنی) ، و نعم بک (حاسه سلیمه) دیمک لازم کان (bon sens) . (عقل سالم) دیور . کچه ده قارت (bon sens) ی (عقل) (raison) ایله مترادف عد ایدیورسه ده بو ، (sens) . یعنی (حاسه) یه (عقل) دیمکی ایجاب ایتز .

کذا انجمنجه (احساس) ایله نقل اولونان (sentiment) . شکیب بک (حسن) ، عباده جودت بک (حسن) ، تحسس ، حسیات) حتی بعضاً (حسیاتلر) دیور .

کذا انجمنجه (حاسه) بک صفت نسبیه سی اولان (sensoriel) . بالطبع (حاسی) دینیلدیک حالده نعم بک (fonctions sensorielles) . (افاعیل حاسیه) یه بک برده (افاعیل حسیه) ، عباده جودت بک ایسه جمعه نسبیه (حواسی) ؛ و کذا انجمنک (حساس و محسوس) دیه نقل ایتدیک (sensible) کله سنی ابراهیم علاءالدین و نعم بکلر (حسی) ایله نقل ایدیورلر ، و نعم بک (forme sensible) ی (صورت محسوسه) یرینه (صورت حسیه) ؛ و (effets sensibles) ی (آثار حسیه) و (phénomènes sensibles) ی (ده شئون حسیه) ایله ترجمه ایدیور .

ینه انجمنجه (sensation) . (احساس) دینیلدیک بو کله گمان عمومیه قبول اولوندینی حالده نعم بک بو کایه بعضاً (احساس) و بعضاً محسوس دیوریدیور .

انجمنجه (حساسیت) ایله ترجمه اولونان (sensibilité) یه نعم بک بعضاً (حسی) بعضاً (قابلیت حسیه) بعضاً (حسن) و بعضاً (قوه حسیه) و کذا (perception) کله سی کرک انجمنجه ، و کرک روحیات ایله علاقه دار اولان بوتون متفکرلرجه (ادراک) مقابلی اوله رق قبول اولوندینی حالده عباده جودت بک بوکا (انتقال) دیمکده اصراً ایدمک بعضی دفعه (درک) و بعضاً ده استقرا با جوق شایاندکرک (احساس) دیور . آرزو ایدلدیک تقدیرده تحفه لر ، جلدلرله تکثیر می ممکن اولان بو مثاللر ، کرک بزده یکی تائیس ایدن بو علملرک آیتسنک ترقیبی ، و کرک بو علملرله اشتغال ایدن کینجملرک ذهنلرینک تشوشی اعتباریه نه شیخ برخالده بولوندیلغزی اثبات ایدمک ماهیتده در .

کیسه یی نرچیده ایتک قصدیه یاز نایان بو سطرلر ، هر بریسنه آیری آیری بر حرمت حتی طاشیدیلغ بو ذواتک انصافلرینی جلبه موق اولورده یی بر انجمن تشکیلیله بو علمی اصطلاح آناارشیسته بر نهایت و یرمکه لالت ایدرسنه یم ایچین نه موطول .